Redacţiunea. Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr, în Budapesta: A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat: în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĔR DE DUMINECĂ 12)

Nr. 68.—Anul LIX. Braşov, Duminecă, 24 Martie (5 Aprilie)

Din causa sfintelor sĕrbătorĭ diarul nu va apăré până Mercurĭ séra.

O sĕrbătóre a tinerimei.

Braşov, 4 Aprile n. 1896.

Peste câteva ḑile va serba tinerimea română din Viena un jubileu, care merită luarea aminte a tuturor Românilor.

Adĭ, în ajunul Invierii, se împlinesc douĕ-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ de când membrii societăţii academice social-literare „*România-Jună*“ din Viena s'au întrunit pentru ca sĕ ia la cunoscinţă, că statutele acestei Societăţĭ au fost aprobate de guvernul provincial al Austriei de jos.

Prin întemeiarea societăţii „România-Jună“, ce avea sĕ întrunéscă pe toţĭ studenţii românĭ, carĭ veniau din ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ, ca sĕ se adape la isvorul sciinţelor dela universitatea din vechia Vindobonă, capitala Austriei, s'a făcut un mare pas înainte în folosul educaţiunei în spirit naţional românesc al tinerimii nóstre; printr'însa s'a creat în Viena un centru puternic literar-naţional pentru tinerii studenţĭ românĭ de pretutindenĭ, o legătură de unire şi de frăţiă între ei, care trebuia sĕ-şi reverse binefăcĕtórea sa lumină asupra întregului popor român.

In împrejurările însĕ, în carĭ s'a sĕvĕrşit din tómna anului 1869 până în primăvara anului 1871 concentrarea studenţimei române din Viena în acéstă societate academică, înfiinţarea ei a avut o îndoită însemnătate naţională.

Junii românĭ academicĭ din Viena se întruniau după vechiul obiceiŭ din când în când la universitate în câte-o „adunare generală,“ care era presidată de unul dintre cei mai vechĭ şi stimaţĭ ai lor, de un Senior al studenţilor, şi în aceste adunărĭ se discutau tóte cestiunile, ce interesau tinerimea din punct de vedere naţional.

Acest Senior era preşedintele tinerimei la tóte ocasiunile când se trata de un pas comun al tinerimei. Serbarea ajunului anului nou era însĕ apróape singura ocasiune, care întrunea pe toţĭ studenţii românĭ împreună cu membrii iubitorĭ de neam ai micei colonii române din Viena.

Studenţii universitarĭ românĭ nu erau p'atuncĭ organisaţĭ între ei. Acea presidenţiă onorifică a Seniorului lor era singura legătură între ei.

După ce însĕ s'a creat în Austria legea de întrunirĭ, pe la începutul erei dualistice, s'au gândit şi junii academicĭ românĭ a se organisa în societate academică, după esemplul tinerimei germane şi slave.

Când a fost însĕ sĕ se ia o hotărîre comună într'o adunare generală, s'au ivit deosebirĭ de vederĭ cu privire la organisare, la statute etc.

Iritaţiunea, ce cuprinsese pe Românii din monarchiă în urma marilor şi neaşteptatelor schimbărĭ interióre politice, ce se sevĕrşeau în monarchiă în paguba intereselor de viĕţă ale românismului, se străplântase şi asupra tinerimei, în care se oglindă în mic lumea românéscă de acasă.

Iute de fire, cum sunt tinerii, n'a trebuit mult, ca sĕ se nască un conflict între cei mai bĕtrânĭ, carĭ erau mai conservativĭ, şi între cei tinerĭ, carĭ erau mai numĕroşĭ şi cereau ca organisarea societăţii sĕ nu se estindă decât asupra studenţilor şi sĕ se facă pe basele cele mai liberale. Astfel s'a format o dréptă, o stângă şi chiar şi o stângă estremă între junii românĭ academicĭ şi resultatul a fost, că s'au desbinat şi au înfiinţat doue societăţĭ. Una se numia „Societatea literară-scientifică a Românilor din Viena“, cealaltă, căreia 'i-s'a dat un caracter esclusiv studenţesc, s'a numit „Romania“, după analogia societăţilor de studenţĭ germane, precum „Saxonia“, „Germania“ etc.

Acéstă stare de lucrurĭ a durat vre-o doi anĭ. Dér îndată dela început s'au aflat între membrii ambelor societăţĭ tinerĭ pĕtrunşĭ de înalte sentimente naţionale, carĭ şi-au pus în gând a face tot ce numai era cu putinţă spre a uni pe junii românĭ academicĭ într'o singură societate, readucêndu i astfel la matca solidarităţii.

Şi geniul bun românesc li-a stat întru ajutor acestor tinerĭ apostolĭ ai unirei între fraţĭ şi li-a ajutat. Incă în tómna anului 1869 s'a recunoscut de adunarea generală a tuturor tinerilor românĭ din Viena necesitatea, ca amêndouĕ societăţile sĕ se unéscă într'una, pe temeiul principiului parităţii.

De atuncĭ însĕ a mai trecut un an şi mai bine până când junimea s'a putut înţelege şi asupra modului de-a esecuta acea nobilă hotărîre.

Amêndouĕ societăţile s'au contopit într'una singură, în „România-Jună“.

A fost o dispută mare pentru numele, ce avea sĕ se dea nouei societăţĭ. Ca paritatea sĕ fiă perfectă, cei dela „Societatea literară-scientifică“ cereau sĕ se dea societăţii un nume cu totul nou, care sĕ nu reamintéscă nicĭ una din cele douĕ grupărĭ de mai înainte. A învins însĕ dorinţa majorităţii, ca sĕ fiă păstrată numirea „România“, însĕ ca semn, că este o societate nouă, sĕ se ḑică „România-Jună“.

Astfel junii românĭ academicĭ din Viena s'au unit cu toţii pentru unul şi acelaşĭ scop şi s'a stabilit între ei în mod durabil, ca principiu conducĕtor în lucrarea comună pentru înaintarea culturii naţionale, principiul unităţii şi al solidarităţii.

Luptând astfel în contra spiritului de separaţiune şi de desbinare între fiiĭ aceluiaşĭ neam, junimea nóstră a înălţat înainte cu un pătrar de veac în vechia metropolă a monarchiei m[...] care stă scris cu [...] lucitóre: „*Uniţi-vĕ* [...] *simţirĭ!*“

Cu acéstă devisă [...] „România-Jună“ activ[...] décă vom privi la cei [...] cincĭ de anĭ trecuţĭ, la sp[...] rei de neam, ce ea l'a pr[...] cursul acestor anĭ, la acele [...] mândre de tinerĭ, carĭ de atunc[...] cóce, ieşind din sînul ei şi împrăştiindu-se în tóte cele patru unghiurĭ, astăḑĭ sunt membri folositorĭ ai societăţii din patria lor, fii credinciosĭ ai poporului, patrioţĭ şi naţionaliştĭ înfocaţĭ, décă, ḑicem, vom avé în vedere acest măreţ resultat, atuncĭ trebue sĕ ḑicem, că binecuvêntate au fost stăruinţele acelor tinerĭ, carĭ în anii 1869/70, cu inima ridicată peste orĭ-ce patime, au pus temelia unei durabile şi sincere înfrăţirĭ între junii românĭ academicĭ din Viena.

Şi nu este mirare, décă modesta şi pacînica lucrare socială-literară în sînul societăţii „România-Jună“ a avut un efect atât de binefăcĕtor mai ales pentru acea pătură de tinerĭ, carĭ veneau la universitatea din Viena fără de cea mai mică pregătire pentru chiămarea lor naţionalistă română şi carĭ adese-orĭ nicĭ nu puteau vorbi bine, necum sĕ scie scrie românesce. Pentru aceştia — între carĭ mulţĭ fraţĭ Bucovinenĭ — România-Jună a fost adevĕrată şcólă naţionalistă şi mulţĭ au sĕ-i mulţuméscă, că au fost salvaţĭ pentru viéţa naţională, pentru care décă le lipsea acest razim, ar fi fost adĭ póte cu totul pierduţĭ.

Universitatea din Viena cu mişcarea viuă a tinerilor de tóte naţionalităţile din întréga monarchiă şi din strĕinătate, carĭ o visiteză în numĕr mare, cu caracterul ei mai tolerant în privinţa naţională, era terenul cel mai priincios şi pentru desvoltarea simţului naţional românesc. Era lipsă numai de un mediu,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Din obiceiurile dela Paştĭ ale Românilor din comuna Grid.

„*Christos a înviat*“ sună de pe buzele Creştinilor, când sĕ întêlnesc în diua de Paştĭ; clopotele bisericii vestesc cu sunet de bucuriă, că diua acésta e di de sĕrbătóre. Tot feţe senine întêlnescĭ. Cu „*Christos a înviat*“ îşĭ dau ómenii bineţe.

Tinerii sunt plinĭ de bucuriă; inima le bate cu mai multă putere; postul lung, prea lung, a trecut şi cu el tótă sĕrbezenia lui.

Odihna din diua I de Paştĭ întăresce pe tinerĭ pentru a doua di.

Córdele lăutei ţiganului sună adĭ cu o plăcere olympică pentru ei; totul e musică şi poesiă în acéstă di. Strînşĭ în horă pe şoptite vorbesce feciorul cu fata; bĕtrânii stau de o parte şi privesc; „babele“ satului găsesc acum materiă de clevetit. Jocul de căpeteniă însĕ e „*Ardeleana*“. Cu o iuţélă aprópe ameţitóre flăcăul îşĭ satisface inima lui sburdalnică; cu o mândriă vrednică de strămoşii sĕi, cu fruntea înălţată, cu privirea învăpăiată esecută ritmic cântecul lăutei:

„Ḑi ţigane
Că-ţĭ dau carne“...

Glumesce feciorul sigur fiind de dibăcia sa. Dér jocul fără fată e ca nunta fără lautar. Ĕn te uită, cât de pătimaş privesce feciorul pe fată, cu care vré sĕ jóce. Ea 'l înţelege şi-i reîntórce aceeaşĭ privire. Amêndoi mână 'n mână sĕ simt bine, ér cât de bine sĕ simt numai ei ar putea-o spune. După ce au jucat un timp óre-care în cerc (fata sĕ pórtă de degetul inelar) feciorul se învêrtesce cu fata. Cu fineţe proprie lui, îşĭ trece feciorul braţul drept de după talia fetei şi:

Sĕrută-mĕ puiculiţă
Că eştĭ dulce la guriţă
— Sĕrută-mĕ bădişor
Că de nu mĕ sĕruţĭ, mor.

Dér... lăuta încétă... Acum sĕ adună toţĭ tinerii la un loc în mijlocul cercului unde au jucat, şi ţine-te la glume... Bĕtrânilor le saltă inima de bucuriă, de bucuria tinerilor.

Imprejurul jocului băeţandri şi băeţĭ sĕ încércă a juca şi ei; veselĭ, sburdalnicĭ, sglobii cu „ouĕ roşii“ în mână, sĕ jócă de-a prinsele, cu pila etc.

Ouĕle roşii jócă mare rol; cu ouĕ roşii ciocnesc băeţii în ou roşu sĕ încércă micĭ şi marĭ a împlânta un creiţar, şi... cu ouĕ roşii mulţămesc pentru joc fetele la feciorĭ. Fata dă câte douĕ séu trei părechĭ de ouĕ roşii aceluia, cu care a jucat; preferinţă au şi aicĭ, „cei mai drăguţĭ“ bună óră décă Mariei îi place de Florin atuncĭ ea a „încondeiat“ cât s'a putut de frumos patru ouĕ de găină şi douĕ de gâscă. Feciorul într'un limbagiŭ simplu dér poetic îi mulţămeşte; complesanţa sĕ înţelege, că nicĭ aicĭ nu lipsesce.

Un obiceiŭ cu mult mai interesant şi mai însemnat decât acestea e „*Plugarul*“. Étă în liniamente generale felul cum se manifestéză la noi în comuna Grid acest obiceiŭ.

Cel care ese mai întâi primăvara la arat (de regulă e fecior mai vêrstnic) sĕ numesce „Plugar“. Feciorii (de jos) sĕ duc la el şi-l încunosciinţéză despre acésta, ceea ce el ia la cunoscinţă. A doua ḑi de Paştĭ diminéţa „Plugarul sĕ ascunde“, ca sĕ nu-l pótă găsi curênd feciorii, când vor veni sĕ-l caute. Aceştia încă sĕ presintă şi caută în tóte locurile, până ce îl găsesc (în şop, sub fên, la cătuşe séu airea). Patru dintre cei mai voinicĭ feciorĭ, carĭ sunt aleşĭ, îl duc pe „plugar“ pe umere pe o grapă cu colţĭ de lemn, până la vale, însoţiţĭ fiind de lăutar. Costumul lui e simplu. Peste hainele din ḑi de lucru sĕ îmbracă cu o zeche şi asta o încinge cu holdă verde; tot astfel îşĭ încinge şi pălăria; stă în picióre pe grapă şi spre a-şĭ ţinea ecuilibrul sĕ razimă cu un furcoi.

După-ce conductul a ajuns la vale, pune pe „plugar“ cu grapa pe ţĕrmur. De aicĭ „plugarul“ întră în vale, ḑice un „*Christos a înviat*“, apoi un „*Tatăl nostru*“ şi în loc sĕ-şĭ facă cruce cu mâna, o face acésta lăsându-se cu tot corpul în apă mai întâi spre rĕsărit, apoi în celelalte părţĭ ale orisontului.

...activă și cul-
... fost socie-
...
...as reminis-
... românesc
... Maiorescu,
..., nu putea
...ct anti-na-
... Jună“ póte
...utul ei, care
...omânesc.
...d-că nimic nu
...a acésta, se va
...ietate n’a atins
...’au fost zugrăvit
... ce au așeđat te-
..., ca multe altele,
...umim de sigur nu-
...n timpurilor și a îm-
... prin carĭ cu toții am
...ceștĭ două-đecĭ și cincĭ

...nsurile, cu carĭ ne-am lup-
...e luptăm noi cei de acasă
...eau sĕ nu înfluințeze asupra
...sului desvoltării naționale a ti-
...erimei nóstre studióse și sĕ-o oprésca orĭ sĕ-o opăcéscă adese-orĭ în avêntul ei ideal național.

Fost’au în acest pătrar de secul momente, în carĭ se cerea, ca spiritul național al tinerimei nóstre sĕ planeze sus în înălțimele senine ale idealelor, ce trebue sĕ ne însuflețéscă pe toțĭ deopotrivă în luptele nóstre pentru esistența națională, éră nu sĕ se cobóre în regiunile de jos ale curentelor vremelnice, infectate în mare parte de patimele celor ce le fac.

Dér, cum am đis, tinerimea nóstră dela universitățile din monarchiă este așa đicĕnd un reflecs al lumei române de acasă și decĭ nu e mirare, că neajunsurile de acasă adeseorĭ îi acață în sborul ei greutățĭ de plumb.

Ce se mai đicem într’o epocă, când scóla naționalistă, singură, de care avem lipsă și care ne póte mântuĭ în uriașa și neegala luptă, ce trebue sĕ-o purtăm pentru limbă și naționalitate, a ajuns sĕ fiă declarată ca anticuată chiar și de nisce bărbațĭ eruđițĭ ai noștri și când doctrinele laxe și descompunĕtóre ale acestora au aflat discipulĭ și între tinerimea nóstră?

Nu voim însĕ sĕ aruncăm nicĭ cea mai mică umbră asupra seninei serbărĭ a tinerilor românĭ din Viena.

Ceea ce am atins aicĭ nu este decât o dorință pentru viitor, ca sĕ se realiseze în tóte privințele așteptările, ce le punem noi în educațiunea națională a tinerimei române în genere și urarea, ca sĕ ne fiă dat nouĕ celor de acasă, bărbaților esperțĭ înrolațĭ în serviciul causei naționale, a veni în ajutor tinerimei și a da însuflețirei ei curate o direcțiune sănătósă, direcțiunea adevĕrată, care sĕ-o avênte puternic în sborul mândru al aspirațiunilor ei și sĕ-i feréscă inima de veninul orĭ-căror înrîurirĭ, străine de firea și de gândirea curată a Românului.

Condușĭ de acésta speranță și credință și adênc mișcațĭ salutăm cu iubire pe junii noștri academicĭ din Viena în ajunul frumósei și înălțătórei lor serbărĭ.

Ea este și serbarea nóstră a tuturor, este o serbare, ce ne face sĕ privim cu mai mare încredere în viitorul națiunei nóstre, căcĭ „unde bate inima junimei acolo este spiritul viitorului!“

Revista politică.

Banffy și Românii. Orĭ câtă silință își dă ministrul-președinte ungurese br. Banffy sĕ rupă legăturile frățescĭ dintre Românĭ și sĕi facă neputinciosĭ în susținerea luptei pentru limba și naționalitatea nóstră, șoviniștii ungurĭ încă tot nu sunt mulțumițĭ. Ei înfățișéză lucrul astfel, ca și cum numai Banffy ar fi de vină, că noi mai esistăm încă pe acest pămênt. Așa de esemplu „Magyarország“ în numĕrul sĕu mai nou publică un astfel de articul de fond, în care face împutărĭ aspre lui Banffy, că sub stăpânirea lui Românii îșĭ jócă mendrele cum le place și el nu-i în stare sĕ le facă nimic.

Nicĭ-odată đice fóia ungurésca, afacerea împăcărei naționalităților dela 1849 încóce n’a stat așa de rĕu, ca astăđĭ, sub stăpânirea de aprópe un an și jumĕtate a lui Desideriu Banffy. In România, în loc de o partidă, astăđĭ sunt două partide, carĭ ațîță pe Românii noștri de aicĭ în contra statului maghiar. Foile pin România fără deosebire varsă foc asupra a tot ce-i unguresc și agenții românĭ fără astêmpĕr îșĭ dau silința de-a informa gazetele dinafară după capul și în spiritul lor. Partida națională română disolvată prin Hieronymi și cómitetul din Sibiiu al acesteia, neîncetat dă doveđĭ pipăibile, că „deu el esistă încă“ etc.

Intre altele mai amintesce fóia ungurésca și de protestele Românilor de prin adunările comitatelor îndreptate contra mileniului și alte multe, prin carĭ vré sĕ arate, că Banffy „nu-i destul de aspru“, față cu națiunile nemaghiare. Ar dori șoviniștii ungurĭ, ca Banffy sĕ ne pună pumnul în gură și sĕ nu ne mai lase nicĭ sĕ grăim, nicĭ sĕ facem nimic, ce n’ar fi pe gustul maghiarisatorilor. Ar și face-o Banffy bucuros, numai că nu póte, cât póte el face.

Când se vor face nouĕle alegerĭ de deputațĭ? Ministrul președinte Banffy spusese cu câte-va sĕptămânĭ înainte, că alegerile de deputațĭ pentru un nou period de 5 anĭ se vor face numai în primăvéra anului viitor și că deputații de acum vor puté sĕ rĕmână la locul lor până în Februarie anul viitor. Față cu aceste promisiunĭ ale lui Bánffy, fóia ungurésca „Magyarország“ cuprinde lumea cu scirea, că dieta va fi disolvată în scurt timp și că *nouĕle alegerĭ de deputațĭ se vor face la sfîrșitul lui Iunie, orĭ la începutul lui Iulie.* Fóia ungurésca đice, că scirea a luat’o din isvor vrednic de încredere și stă sĕ jure, că este adevĕrată. Fóia catolică „Alkotmány“ đice, că scirea acésta pare a fi aprópe de adevĕr, și îndémnă pe catolicii sĕ-i sĕ se pregătéscă din tóte puterile pentru viitórele alegerĭ. „Budapesti Hirlap“ însĕ nu crede, că s’ar puté disolva camera așa curênd, dér vorbelor lui Banffy, că alegerile nu se vor face până în primăvéra viitóre, nu le dă nicĭ fóia acésta cređĕmênt.

Pregătirĭ pentru mileniu. Foile unguresci se ocupă đilnic cu marile pregătirĭ, ce se fac pentru serbarea mileniului. De-o parte se clădesc șcóle pentru maghiarisare se ridică monumente pentru preamărirea Ungurilor, de altă parte slujbașii de prin comitate se vîrcolesc sĕ maghiariseze numele satelor și-ale ómenilor. Toțĭ notarii, carĭ n’au nume unguresci, au fost provocațĭ sĕ-șĭ maghiariseze numele pentru „cinstea“ mileniului, la Maramureș cei din fruntea comitatului au luat mĕsură pentru maghiarisarea numelor comunelor.

Simt și Ungurii chiar, că aceste batjocurĭ sunt prea cutezate și se tem de rĕu. Foile lor sunt pline de plângerĭ, când în contra Românilor, când a Sêrbilor, când a antisemiților din Viena, despre carĭ se tem, că vor turbura serbarea mileniului cu proteste și demonstrațiunĭ. Mai rĕu îi supĕră însĕ faptul, că chiar și partida ungurésca catolică, numită „partida poporală“, își bate joc de mleniu și đice, că acesta e arangiat de Jidanĭ, carĭ vor numai sĕ facă specule. Cu alte cuvinte, se tem cei cu musca pe căciulă, că mileniul pe lângă „cinste“, va aduce și rușine pe nasul celor ce îl arangiéză.

Teologii sêrbĭ din Belgrad au aranjat un mare meeting cu scop de-a demonstra pentru patriarchul sêrbesc Brancovicĭ, dela Carloveț, care în conferența sêrbéscă, ce a conchiămat’o đilele aceste ministrul-președinte Bánffy la Budapesta a stăruit pentru drepturile bisericescĭ sêrbescĭ și n’a voit sĕ se plece cererilor unguresci. In urma acésta, directorul și mai mulțĭ profesorĭ ai seminarului din Belgrad au fost dațĭ afară din post. E mare ferbere în Belgrad din causa acésta.

Mileniul și Românii din România.

Điarul democrat-radical „Ziua“ din Bucurescĭ scrie un articul interesant, întitulat „Mileniul“, din care reproducem următórele:

După ce arată, că Ungurii cu drept cuvênt pot fi mândri când se gândesc, că din tóte popórele barbare asiatice, carĭ au năvălit în Europa între veacul al 4-lea și al 9-lea, ei sunt singurĭ carĭ au înaintat mai mult în inima Europei și carĭ au isbutit a înființa un regat, care astăđĭ ține sub stăpânirea sa popóre de origine europénă, precum sunt Românii, Sêrbii, Croații etc., continuă astfel:

„Este însĕ cunoscută îngâmfarea maghiară; tótă lumea scie, că cu Maghiarul cel mai cult, când e vorba de patriă și de naționalism, nu se póte vorbi cu imparțialitate și obiectivitate.

Maghiarii nu sunt numai ceea-ce în franțuzesce se đice chauvins; ei sunt nebunĭ, turbațĭ, când e vorba de limba, de nația, de țéra, de statul lor.

Din causa acésta, ei, pe pragul de a sărbători mileniul, au o supĕrare, care merge în unele momente până la furiă. Supărarea le este causată de atitudinea pe care o au și o vor păstra, de sigur, popórele nemaghiare, carĭ fac parte din regatul Sfântului Stefan. Sunt furioșĭ Ungurii pentru ce Românii, Slavonii, Sêrbii, Croații, Sașii etc., nu simt aceleașĭ transporturĭ de bucuriă cu dênșii; sunt amenințătorĭ aceeașĭ Ungurĭ când constată, că popórele ținute în stare de dependență nu se pregătesc a serba cu entusiasm mileniul venirii în Europa a apăsătorilor lor secularĭ!....

Intru atâta trufia și patriotismul îi orbesc, încât Ungurii nu-șĭ pot esplica de loc acéstă reservă din partea popórelor apăsate; ei consideră acéstă reservă ca o provocare la adresa lor, ca un ultraj adus bucuriei lor milenare!

Ce ar dori Maghiarii? Ar dori ca cele un-spre-đece milióne de Nemaghiarĭ sĕ ia parte la acéstă serbare națională ungurésca și sĕ se întrécă cu Ungurii chiar în entusiasm și patriotism!!...

Și orbirea lor este așa de mare, încât nu pot înțelege, că popóre cum e d. es. cel românesc, care duce de veacurĭ o luptă điлnică pentru a-șĭ puté păstra limba și naționalitatea, și pentru a nu fi stinșĭ de pe fața pămêntului, nu pot, nu au dreptul de a participa la bucuria acelora, dela carĭ vine tótă silnicia actuală a situației lor.

După acésta începe lucrul hazliu, „plugarul“ ese din vale spre a-șĭ trage grapa în vale, pentru-că el numai la aceea sĕ nisuesce, ca grapa sĕ și-o aibă lângă sine, și spre scopul acesta începe a stropi pe cei din prejur; își trage grapa; cei 4 feciorĭ sar la el și îl trântesc în apă, décă îl pot, ér décă nu, atuncĭ sĕ luptă crâncen până ce-l cufundă în apă. Feciorii es afară și după ei „plugarul“, care apoi sĕ sue pe grapă și ast-fel sĕ reîntorc acasă.

Feciorii toțĭ sĕ duc acum la „plugar“ unde după mai multe urărĭ sĕ pun la masă.

Despre originea acestui obiceiŭ n’am putut afla alta, decât, că datéză din moșĭ și strămoșĭ. „Așa ne-am pomenit“ — mi-a rĕspuns un respectabil bĕtrân. Mai în tóte comunele din „Țéra Oltului“ e acest obiceiŭ, dér sĕ înțelege, că în diferite locurĭ în diferite modurĭ. d. e.

In „*Fântâna*“ în loc sĕ-șĭ încingă pălăria cu holdă pun un colac și în vêrful lui un ou roșu, ér după el pocnesce cu un biciŭ mare etc.

Eu cred, că e orĭ de origine romană, orĭ de origine slavă. Că e de origine străveche nu mai încape îndoială și de bună sémă stă în legătură cu miturile (décă cumva nu e o directă rămășiță a acestora) despre đeul câmpului. Că așa e, o deduc eu din credința, ce am auđit esprimându-se: „In anul ăsta nu s’au făcut bucatele, findcă n’a fost „plugar“ (orĭ că în ăst an „plugarul“ n’a urmat tóte datinele).

Orĭ cum ar sta lucrul, eu am firma convingere, că obiceiurile mai sus indicate sunt de o origine străveche; isvorul lor trebue căutat departe în stratul roman supra pus celui dacic, orĭ décă aicĭ nu-l aflăm, la tot casul îl aflăm între împrumuturile nóstre dela slavĭ.

Aceste obiceiurĭ sunt o dovadă nerĕsturnabilă despre puterea de conservare a poporului nostru românesc. Inzadar sĕ silesc dușmanii noștri a ne opri dela aceste obiceiurĭ, căcĭ inima și simțul nostru românesc, *nicĭ-odată* nu va fi unguresc.

Petru Boeriu,
învĕțător.

Mitropolitului Arcadie Ciupercovicĭ.

Ađĭ e đi de bucurie
Dela Nistru la Carpat
Țéra e în veselie
Doliul ađĭ s’a ridicat.

Vĕduvă Mitropolie
Saltă că te-a ascultat
Dumneđeu și ți-a dat ție
Pe cel ce l-am așteptat.

Vin Arcadiu, vină Mire
Noi cu dor te-am așteptat
Adă’n țéră fericire,
Fii părinte-adevĕrat.

Pentru legea strămoșéscă
Pentru scump poporul tĕu
Luptă, ca sĕ înflorésca
Asta vré și Dumneđeu.

Și atuncia al tĕu nume
Fiă-care va slăvi,
Ca’ai sciut pe astă lume
Archiereu vrednic a fi!

Or. Dlujanschi,
preot.

Mustrarea cugetului (consciinții).

In điua de Probeje vor fi trei-đecĭ de anĭ, de când a fost la noi în sat o grozăveniă de foc, cum n’a mai fost din 48, când cu resmelița arsese satul mai bine de jumĕtate. Acum în điua de Probeje, a ars o uliță întrégă, ulița bogaților.

N’oiŭ uita păn’oiŭ pune mâna pe piept ce grozăveniă fu atuncĭ. Era chiar cruce amiéđă-đĭ când a isbucnit focul și pe la-ojină când a prins o plóiă mare și désă— întrégă ulița bogaților era un câmp gol, acoperit de cenușă; numai icĭ colea mai fumega câte o talpă de casă orĭ câte-o cunună de șură, care nu apucase a se consuma încă. Ómenii âmblau zăpăcițĭ, copii țipotiau, muerile-șĭ frângeau mânile și âmblau ca buigate de cap de icĭ până colo. Nu cunosceau bine nicĭ locul casei, că și gardurile și stâlpii porților arseseră. Cât e din piață, dela grajdurile armăsarilor împĕrătescĭ, și până la grădina cea pustiă a lui Bota Alexa, nu era decât un câmp gol de amêndouĕ părțile drumului împistrițat cu căpițe de cenușă formate din casele, șurile, grajdurile, clăile și stogurile arse.

Acésta este mai mult decât şovinism, este lipsă de delicateţă, lipsă de convenienţă.

Este ca şi cum Germania anul trecut, s'ar fi credut jignită în demnitatea ei, pe motivul, că Francia nu a participat la serbarea de 25 de anĭ a înfiinţării imperiului şi a victoriilor repurtate în 1870!

Prin urmare, conduita ce Românii au a ţiné în regatul Ungariei faţă de mileniu este clară.

Dér noi, noi din România liberă, ce trebue să facem? Ce conduită să ţinem?

Aicĭ, o distincţiă se impune.

Statul român este in relaţii, décă nu bune, cel puţin de curteniă cu regatul ungar; orĭ câte ar fi motivele nóstre de nemulţumire contra Ungurilor, guvernul român ca şi cel unguresc a căutat a întreţinea acele relaţiunĭ.

Prin urmare, nicĭ nu încape îndoială, că invitaţĭ fiind în mod oficial ca şi tóte celelalte popóre la mileniul unguresc, guvernul român nu are nicĭ un motiv oficial de a refusa. *El póte refusa invitaţia numai în casul când ar găsi vre-un motiv plausibil în o eventuală atingere a susceptibilităţii statului nostru independent ca atare.*

Sunt politeţe internaţionale la carĭ nu te poţĭ sustrage. Aşa, Francia şi-a trimes flota la Kiel când cu deschiderea canalului nordic, măcar că tótă lumea scie, carĭ sunt sentimentele reciproce ale Germaniei şi ale Franciei.

Fiind însĕ, că aceste ţĕrĭ au relaţii de curteniă între ele, era cu neputinţă un refus oficial din partea Franciei.

Politica şi politeţa impune guvernului român aceeaşĭ liniă de conduită.

Dér décă guvernul nostru este obligat ca sĕ participe la aceea serbare — o repet, în cas când nicĭ un *motiv plausibil* nu s'ar opune — nu e acelaşĭ lucru cu publicul român, cu noi cetăţenii.

Noi avem nu numai dreptul, *dér chiar şi datoria de a nu participa prin presenţa nóstră în capitala Ungariei, la veselia maghiară.*

Românii, ca particularĭ, nu au ce căuta la Pesta. A ne duce acolo cu miile séu cu sutele, este a comite cel puţin o nedelicateţă faţă de fraţii noştri de dincolo, carĭ consideră dilele de sărbătorĭ maghiare ca dile de mâhnire pentru ei.

Urmând astfel, ne vom îndeplini pe de-o parte o datoriă strict oficială faţă cu un vecin cu care avem relaţii de curteniă, şi în acelaşĭ timp vom lua parte prin reserva şi abţinerea nóstră a particularilor dela sĕrbarea mileniului, la protestarea, pe care Românii de dincolo au dreptul şi datoria sĕ o facă".

SCIRILE ḌILEI.

— 23 Martie.

In ajunul S-tei Invierĭ dicem cetitorilor noştri şi tuturor Românilor de bine un puternic: *Christos a înviat!*

Jubileul „României-June" se va serba în dilele de 9—11 Aprilie n. c. sub potectoratul d-lui N. *Dumba,* membru în Senatul imperial, distinsul cetăţén al Vienei.

—o—

Cine dă mai mulţĭ soldaţĭ? Revista oficială militară „Reichswehr" din Viena publică o statistică a asentărilor în cei dece anĭ din urmă. Din acéstă statistică se vede, că *cei mai mulţĭ şi mai bunĭ soldaţĭ dintre tóte popórele monarchiei nóstre îi dau Românii.* Tot la o miiă de tinerĭ asentaţĭ, *Românii dau 386 de ostaşĭ,* Croaţii 359, Ungurii 340, Slovenii 285, Slovacii 268, Polonii şi Boemii 251, Nemţii 244. Cei mai voinicĭ sunt decĭ Românii.

—o—

O nouă reuniune românéscă de consum. Harnicii Românĭ din Făget, în Banat, după ce cu patru anĭ înainte înfiinţaseră banca „Făgeţana", acum s'au constituit şi într'o reuniune de consum, deschidênd o frumósă prăvăliă românéscă, care are peste 3000 de acţionarĭ. Décă Românii din Făget şi jur vor cumpĕra cele trebuinciόse numai dela acéstă prăvăliă, în scurt timp se vor scăpa de toţĭ Jidanii şi speculanţii streinĭ, carĭ până aci trăiau-şi se îngrăşau de pe spinarea lor. Ajute Dumnedeu, ca aşa sĕ fiă!

—o—

Cununĭ eterne. La Braşov s'a făcut începutul cu cununile eterne, carĭ constau adecă în aceea, că in loc de-a pune câte-o cunună de florĭ pe sicriul amicilor rĕposaţĭ, carĭ costă sume de banĭ, se adaugă preţul lor la un fond, din ale căruia interese se împart ajutóre pentru scopurĭ culturale şi de binefacere, ér pentru sufletul celor rĕposaţĭ se face în fiă-care an câte-un parastas, pomenindu-se numele lor. Esemplul Braşovenilor a fost urmat şi de Românii din alte părţĭ, carĭ au făcut asemenea, ér acum în urmă şi Românii bucovinenĭ, la îndemnul societăţii politice „Concordia", au hotărît sĕ eterniseze pomenirea fericitului Iancu cav. de *Zotta,* nu prin cununĭ trecĕtóre, ci prin înfiinţarea unei fundaţiunĭ culturale, care sĕ pórte numele lui. Până acum s'au şi adunat pentru acéstă fondaţiune *942 fl. şi 4 galbenĭ.* Asemenĭ esemple ale Românilor cu dare de mână ar puté da îndemn şi ţeranilor, ca sĕ mai lase din risipele cele multe, ce le fac cu „pomenile" şi în loc de-a risipi banii cu vinars pentru ospĕtarea beţivilor, mai bine sĕ fa ă alte fapte frumóse pentru pomenirea celor rĕposaţĭ.

—o—

Inşelătoriă la joc de cărţĭ. Sunt numai câte-va dile, de când Dániel, nepotul ministrului ungur de comerciu, a fost prins cu înşelătoriă la joc de cărţĭ şi étă că acum ese la ivélă, că tot în casina regnicolară („Országos Kaszino") *a mai fost prins cu înşelătoriă şi deputatul Babo Emil.* Descoperirea acésta o face acum „Magyarország", care spune, că Babo, avênd sĕ împartă cărţile deputaţilor Kosztka şi Hirsch, cu carĭ juca la o masă, le pachetase astfel, că trebuia negreşit sĕ câştige. Kosztka îl vĕdù şi deodată îl prinse de mână dicênd: „Emil, tu jocĭ fals. Asta nu mai merge!" Atuncĭ „Emil" îngălbenì ca mort şi începù a se ruga de iertare ca sĕ nu-l silésca a se sinucide". Tovarĕşii l'au iertat cu condiţiunea, ca sĕ se retragă dintre membrii casinei şi ai „Park-clubului".

Atuncĭ *Babo sărută mânile* tovarĕşilor sĕi de cărţĭ pentru-că l'au iertat, s'a retras de pretutindenĭ şi a şi plecat din Budapesta. Aşa s'a ţinut lucrul în ascuns aprópe o lună, dér acum totuşĭ ruşinea s'a descoperit. In societăţile alese ale Budapestei o mare consternaţiă.

—o—

Reuniunea învĕţătorilor românĭ gr. or. din tractul Reghinului, după cum spun foile din Budapesta, ar fi fost declarata din partea ministrului unguresc de scóle ca *disolvată,* pe cuvênt, că lucrarea ei 'ĭ s'ar fi părut bănuitóre. Noi nu înţelegem, cum s'ar fi putut întêmpla lucrul acesta, căcĭ dóră o reuniune nu se póte disolva numai ecă aşa, fără nicĭ o judecată şi fără de-a fi ascultat mai întâiŭ pe conducĕtorii reuniunei. Aşteptăm, ca vre-unul dintre membrii acelei reuniunĭ sĕ ne arate, cum stă lucrul. De-ocamdată noi dicem, că membrii reuniunilor nóstre vor face bine, décă se vor feri, mai ales cu ocasiunea adunărilor generale, de-a da prilegiu duşmanilor noştri ca sĕ se ridice cu plângerĭ, căcĭ ei fac întot-déuna din ţinţar armăsar şi le este binevenit şi cel mai mic prilegiu pentru a cere împedecarea, orĭ chiar închiderea reuniunilor nóstre.

—o—

Medic de cerc în Blaşiu a fost ales dilele acestea d-l Dr. Alexandru *Codarcea,* fost până acum medic în Lesben. Au mai candidat şi doi Jidanĭ, dér au rĕmas cu buzele umflate, căcĭ Românii nu i-au îmbulzit cu voturile.

Din Bucovina.

Cernăuţĭ, 30 Martie n. 1896.

In N-rul 50 al „Gazetei" am amintit, că Consistorul archiepiscopesc al Bucovinei, în frunte cu Calinescu, a dat un circular la 19 Faur v. c. arătând, că Ministrul de cult e şi instrucţiune a împărtăşit prin nota dela 27 Faur c. denumirea lui Arcadie Ciupercovicĭ de Mitropolit al Bucovinei şi Dalmaţiei. Am dis atuncĭ, că lumea se întrébă, — de ce nu s'a făcut cunoscută în acel circular şi numirea lui Vlademir de Repta de vicar general. Acest numĕr al „Gaz. Trans." a ajuns prin Cernăuţĭ la 18 Martie şi era tare cântat şi dorit, căcĭ prin el s'a arătat lumii printre şire şi isvorul, de unde a venit acésta.

Se scie adecă — adĭ o dăm pe faţă, — că alt archimandrit îşĭ ascuţise dinţii sĕ fiă archimandrit de scaun, séu după cum se spune în România locotenent de Mitropolit. Acest archimandrit se credea acum atotputernic şi-i mai lipsia încă sĕ fiă archimandrit de scaun şi apoi vai de biata archidiecesă din Bucovina. Dér s'a înşelat amar şi lumea se bucură, că nu s'a făcut guvernului propunerea sĕ fiă el archimandrit de scaun, ci Repta. De-ar fi ajuns el, atuncĭ e...
ca un *paşa* pe la...
făcut şi în timp...
propunerea nu...
Nicolae din...
în propunere...
vine nepot.

Destul...
dela 8 (...
nescu în fr...
cular, car...
Repta. Şi...
ţiunilor sub...
1896 aduc...
spune, că M...
voit sĕ numé...
mandrit *Vlad*...
drit la Consisto...
năuţĭ. Aşa a voit...
între acele şire c...
o ironiă, căcĭ pe...
plu archimandrit la...
circularul citat, c...
vicarul general al Mi...
Mai avem un archi...
care-i director şi Repta...
cât acest archimandrit,...
mandrit, de scaun şi nu...
mandrit făcut de Silvestru,...
drit dorea sĕ fiă póte Mitro...
ma prin numirea lui Repta...
uşa dinaintea nasului.

Circularul citat mai spun...
sidiul ţĕrii prin emisul dela 3...
a *dispus* — are sĕ fiă — că Repta...
introdus în noul sĕu serviciu. Şi la 30 Martie c. a şi fost introdus de către Mitropolitul Arcadie în presenţa preşedintelui ţĕrii a baronului Goëss, consilierului de guvern Pompe a membrilor consistorialĭ şi a clerului din Cernăuţĭ. La acéstă ocasiune Mitropolitul Arcadie a ţinut o cuvêntare frumósă către locotenentul sĕu Repta, arătându-i, că ei sunt avisaţĭ a lucra mână în mână pentru binele bisericei şi al naţiunii, ca astfel *o nouă eră* sĕ apără pe terenul eclesiastic din Bucovina. Asta-i dorirea ţĕrii, dorirea cea mai fierbinte a clerului din Bucovina. Astădĭ când se repetesce sus la Mitropolie aceea, ce-am spus'o şi noi în nr. 50 al „Gazetei", clerul din ţéră începe a spera, că s'a îndurat Dumnedeu şi a pus un sfîrşit nedreptăţii, ce era pân'acuma la conferirea de parochii.

La 7 Aprilie n. Mitropolitul Arcadie, va pleca la Viena spre-a depune jurămêntul în mânile Majestăţii Sale şi apoi la 7 (19) Aprilie va fi sânţit de către episcopii sufraganĭ: Dr. Gerasim Petranovicĭ din Cattaro şi Dr. Nicodim Milaş din Zara, în biserica S-tei Treimĭ din Wiena. Ca primirea Eminenţei Sale a Archiepiscopului şi Mitropolitului *Arcadie,* când se va întórce în ţéră şi va fi instalat séu întronisat sĕ fiă cât se póte mai splendită, s'a şi format un comitet la 26 Martie sub preşedenţa vicarului general al Archidiecesei *Repta,* avênd membri pe baronul Nic. Mustaţa, profesorul teol. Eus. Popovicĭ, prof. Dr. Voinţchi, prof. Dr. Volcinschi, comisarul superior de finanţe Tyminski şi inspectorul edificiului reşedinţei Ilie Dimitrovicĭ. La şedinţa de constituire din 26 Martie erau peste 80 de persóne şi s'a decis, ca acest comitet sĕ facă programa festivităţii şi s'o aducă înaintea unei şedinţe, la care se vor chiăma persóne fruntaşe din tótă ţéra, carĭ apoi vor lucra în sferele lor de activitate, ca primirea se fiă cât se póte mai măréta. Aşa se cuvine.

Călĕtorescu.

Preste 40 de familii rĕmaseră fără adăpost, fără o bucătură de pâne, fără ceva de dulce, cei mai mulţĭ rĕmaseră numai cu ce era pe ei. Mai mult de 400 vite cornute nu sciau unde sĕ tragă, când veniră séra din câmp, nicĭ un par, de care sĕ lege, nu rĕmăsese, nicĭ un semn — unde sĕ se scie opri. Multe vacĭ nu audiră nicĭ răgetul viţeilor lor, că şi aceia căduseră jertfă focului acelui gróznic. Apoi, minunea minunilor, gândiai că-i făcătură, că chiar atuncĭ şi ómenii erau toţĭ împrăsciaţĭ, unii pe la vii — sĕ védă ce este p'acolo, muerile — cele mai multe erau la câmp sĕ védă décă fasolea-i cóptă, sĕ mérgă a doua di sĕ o culégă. Aşa, când isbucni focul, erau p'acasă mai numai babele şi copii cei micĭ. Pe lângă aceea, în diua de Probeje—când se probodesce frunda şi iérba de prind a gălbini — p'acele vremĭ nicĭ tineretul nu era în sat, că nu juca ca acum, când şi în posturĭ jócă. Aşa stând tréba n'a fost cine sĕ iee repede mĕsurile de stingere, ér fiind-că suflase un vênt lin de către rĕsărit, focul se încinse în drépta şi 'n stânga şi merse pârjol, ca într'un câmp, unde nimĕnui nu-i stă 'n cale. După ce se încinse în drépta şi 'n stânga, de erau vre-o 15—20 de case odată 'n flacărĭ, putură veni, că nimic nu isprăviră, nicĭ nu putură scóte ceva din case, şurĭ, cămărĭ şi podurĭ, nicĭ nu putură pune stavilă focului ca sĕ nu se lăţéscă. S'a tot dus focul ca turbat până 'n grădina lui Bota Alexa spre médă di ér spre médă nópte până 'n grajdurile beşelerilor. Nicĭ acolo póte că nu se opria, décă nu trimitea Dumnedeu sfântul o plóie repede şi mare, care îl stinse cât ai bate 'n palme. Beşelerii încă nu putură da ajutor la stingere, ei fuseră învăluiţĭ cu armăsarii, carĭ scoşĭ din grajdurĭ de frica focului, cum simţiră mirosul fumului, ciuliră urechile şi o tuliră la fugă; nu era putere care sĕ-i reţină. Umplut'au nobilii armăsarĭ vre-o 7 hotarĕ, cu frânele şi căpestrele după ei, fără stăpân fără călăraşĭ. Numai a doua di, ba pe unii numai a treia di 'i putură aduce la grajdurĭ de prin satele vecine.

Par' că vĕd şi acum — după ce s'a mai domolit şi focul şi după ce a încetat plóia, — ce vedeniă tristă sĕ arăta ochiului. Colo un porc gras crepat zăcea într'o baltă de unsóre, cum a ars coteţul pe el; dincolo 2 viţei arşĭ, numai câte-va óse mai rĕmaseră din ei, au ars în colniţă, nefiind cine-i scóte; colo o grópă ca de var, un om scóte pe-o sapă ceva alb ca varul stins din ea; sunt berbinţe cu brânză, au ars dógele şi brânza s'a topit acolo şi stă rĕspândind miros plăcut. N'au rĕmas chiar cu nimic o uliţă de ómenĭ, cea mai bogată uliţă din sat, care şi era numită „uliţa găzdacilor".

De-odată cu séra era plin satul de jele; cei scăpaţĭ de năpastea focului alergară în ajutorul celor nenorociţĭ, îi duseră pe la casele lor cu vite cu tot, le dĕdură adăpost şi împărţiră cu ei bucăturile şi hainele. La vatra focului au rĕmas străjĭ puse de primăriă, parte ca sĕ nu mai erumpă focul, parte ca unii din cei desperaţĭ, sĕ nu-şĭ facă séma într'o bobotă de ne nădejde. Paguba cine sĕ-o pótă calcula, că grânele şi sĕcările, órzele şi ovesele erau tóte pe la şurĭ, stogurĭ-stogurĭ, cele mai multe neîmblătite, numai în puţine locurĭ erau îmblătite; dér îmblătite orĭ neîmblătite, se făcură scrum şi fum ca jertfa lui Cain; fênul încă tot era adus şi aşedat jiredĭ orĭ clăi; pe câmp erau numai cucuruzele, otăvile şi strugurii; cu atâta s'au ales din agonisita dintr'un an, ba dintr'o viéţă, că celelalte erau fum şi scrum.

Dér am dis, că aceea era uliţa bogaţilor, mai la tótă casa 4—8 boi, 20—60 oi, apoi vacĭ, porcĭ agonisită dintr'o viéţă întrégă. Deşi vêndură din vite şi-i mai ajutorară şi Creştinii cei neatinşĭ de foc, şi în scurt timp îşĭ ridicară case şi şurĭ şi grajdurĭ nouĕ, îşĭ cumpĕrară grâu de sĕmênţă şi de mâncare şi ér se vĕdură aşedaţĭ în lăcaşurile lor.

Dér nu mult se bucurară, că în sĕptĕmâna întâiŭ a postului de Crăciun, în puterea nopţii, se audiră éră clopotele într'o ureche şi strigărĭ pe uliţă: foc, foc! Lumea sărea spăriată, ce-i! Unde-i foc!

In uliţa bogaţilor!

Ér luase foc uliţa cea nouă, care arsese astă véră, dér acum era în cap de nópte şi era un vênt de nu te puteai apropia.

Arse de nou uliţa bogaţilor tótă, fo-

óre.

— Sâmbătă în
ota familiară
venerabila
'oanovicĭ.
ă în Bra-
de a treia
e rĕpaus.
din cele
convoiul
rul român
Iosif *Micu*,
ne de popor
verse o lacrimă
care în îndelun-
t l'a petrecut în
adevĕrată mamă

pe un catafalc în
iane gr. or.
am. a început ceremo-
ță era și un public nu-
, sosit anume cu trenul
aceștia amintesc pe d-l
r. Fr. *Jekel*, d l președinte al
fanal E. Schullerus, d-l asesor
, apoi d-l director al scólei de
...iă L. Hintz și alțĭ onorațiorĭ și
amicĭ. Era mai departe preotul ev. luteran, protopretorele, fruntașii parochienĭ românĭ, fruntașii sașĭ cu soțiele în costumele lor originale, ér popor cât a încăput în biserică și în cimiterul bisericei. Serviciul divin l'a îndeplinit parochul local, ér rĕspunsurile frumosului cor de scolarĭ au fost conduse de învĕțătorul Stefan *Taus*.

Predica funebrală, rostită de paroch, a fost înduioșătóre și a stors lacrimĭ din ochii asistenților. In cimiter, înainte de așeḑarea în criptă, preotul evangelic rostì o cuvêntare scurtă, dér petrundĕtóre, accentuând bunĕtatea inimei, cu care rĕposata a tins tot-déuna mână de ajutor celor lipsițĭ.

Intrégă ceremonia a corĕspuns meritelor neperitóre ale nobilei rĕposate.

Etă, câte-va din faptele frumóse, carĭ vor face ca numele ei nobil sĕ fiă în vecĭ nemuritor:

Rĕposata este fiica fostului proprietar și mare arêndator *Rudolf Ioanovicĭ*. Acesta edificase în comuna, unde locuia în Apața, comitatul Treiscaune, o biserică rom. gr. or. la anul 1842. La anul 1888 biserica acésta începù a se ruina așa, că în anul următor a trebuit sĕ se închidă. Sătenii de-acolo, aducêndu-șĭ aminte de fiica binefăcetorului lor, defuncta d-nă Zoe Horstmann, veniră în Brașov la ginerele dênsei, stimatul d. Iordan I. *Munteanu*, asesor la sedria orfanală, și-l rugară sĕ stăruéscă pe lângă sócra d-sale, ca sĕ le ajute sĕ-șĭ pótă zidi din nou biserica.

Stăruințele d-lui Munteanu au avut succesul dorit, pentru-că atât d-na Horstmann, cât și surorile d-sale: dómnele Ecaterina *Tomescu*, Elena *Mureș* și Maria *Popovici*, tóte trei din Bucurescĭ, în amintirea iubiților lor părințĭ, cu mare bucuriă s'au declarat gata a contribui la reedificarea bisericei. Poporenii au căpĕtat un ajutor de 600 fl. dela vener. Consistoriu din Sibiiu toțĭ ceilalțĭ banĭ i-au dat numitele dómne surorĭ.

Biserica, edificată din fundament întrégă din pétră, s'a terminat în tómna anului trecut; în anul acesta s'au mai procurat alte obiecte necesare: odăşdii, icóne, candelabre și altele. In luna Maiŭ se va face sfințirea.

Cu ce bucuriă dorea rĕposata cu surorile ei sĕ fiă de față la sfințirea acésta. Provedința Dumneḑeéscă însĕ a întocmit alt-fel. Din patru surorĭ, n'a mai rĕmas în viéță, de cât una: Elena.

Al doilea act de binefacere, care caracterisézá inima nobilă a rĕposatei, este *disposiția testamentară* asupra averii sale din Feldióra. Moșia, cam de 30 jugĕre, tot pămênt bun de clasa primă comasat, se va administra de moștenitorii legalĭ. Venitul curat, cam 500 fl. la an, jumĕtate îl vor primi moștenitorii, ér din cealaltă jumĕtate se vor împărți în fiă-care an, înainte de Crăciun, o parte ca ajutóre la 10—12 vĕduve române sĕrmane, 20 fl. între copiiĭ sĕracĭ dela scólele române 10 fl. bisericei luterane pentru pomul de Crăciun, ér restul pentru scopurĭ bisericescĭ și scolare din comuna Feldióra.

Acestea sunt cununa neveștezită, acestea sunt monumentul neperitor, acesta este esemplul nobil, pe care îl lasă în urma sa, acéstă matrónă venerabilă, care și până era în viéță, a fost un model de bunĕtate.

Fiă i memoria binecuvêntată!

Un asistent.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

O producțiune teatrală declamatorică, se va ține în A.-Iulia, Marțĭ în 7 Aprilie st. n. (a treia ḑi de S. Pascĭ) în pavilonul de sticlă dela „Sóre“. După producțiune urméză dans. Inceputul la $7^1/_2$ óre séra.

Bilete de întrare: locul I. 1 fl. 20 cr., locul II. 80 cr., locul III. 50 cr., partere 20 cr. Venitul curat este destinat în favorul ambelor scóle române din A.-Iulia, în părțĭ egale.

Program: 1) Creațiunea femeii tr. A. Radu, declamată de d-șóra Victoria *Roșca*; 2) Rugămintea din urmă de Coșbuc, declamată de d-l Camil *Velican*; 3) *O nópte furtunósă* comediă în două acte de I. L. Caragiale.

Persónele: Jupan Dumitrache Titirca Inima Rea, neguțător, proprietar și căpitan în garda civică d-l Juliu Roșca; Nae Ipingescu, subcomisar de clasa II-a, amic politic al lui Dumitrache d-l George David; Rica Ventuarianu, amploiat, student în drept și publicist d-l Candin Suciu; Chiriac, tejghetar, om de încredere a lui Dumitrache și sergent în garda civică d-l Cornel Crișan; Spiridon, băiat de prăvăliă la Dumitrache d-l Dumitru Mosora; Cocóna Veta, consórta lui Jupan Dumitrache d-na Margareta Moldovan; Cocóna Zița sora ei, divorțată de Ghița Tircadau d-șóra Victoria Roșca. 4) Cine-i Nuham, de Speranță declamată de d-l Antoniu Filipescu.

*

Invitare la Producțiunea și petrecerea colegială arangiată de „Societatea sodalilor românĭ“ din Brașov. Producțiunea se va ținea Lunĭ în 25 Martie st. v. 1896, a doua ḑi de Pascĭ, în sala Hotelului Central „Nr. 1“.

Programul producțiunei: 1. Musică. 2. „Marșul cântăreților“, de C. Porumbescu, esecutat de Corul Sodalilor. 3. Declamațiune, de C. Voicu. 4. Musică. 5. „Uite mamă colo 'n sat“, horă de G. Dima, esecutată de Corul Sodalilor. 6. Declamațiune, de C. Sibian. 7. Musică. 8. „Iorgu dela Sadagura“, comedie în 3 acte de V. Alecsandri.

Inceputul la 8 óre séra. După producțiune urméză dans. Comitetul societății sodalilor românĭ. Intrarea de persónă 80 cr. v. a. Bilete se pot căpĕta la d-l D. Eremias, la librăria Nicolae Ciurcu, la Casina română și séra la cassă. NB. Ofertele marinimóse se primesce cu mulțămită și se vor chita publice.

*

Concertul musicei militare din loc, ce se va da Marțĭ séra în Sala de concerte, are un program bogat, constătător din 10 puncte. Inceputul la $7^1/_2$ óre. Intrare 30 cr.

HIGIENA.

Câte-va cuvinte despre Hemoroide, séu trânjii.

Hemoroidele, care în terminĭ poporalĭ se numesc și trânjii, se derivă dela vorba elenă *αἱμοῤῥοίς*, din *αἷμα*, (sânge), și *ῥέω* (curge), în limba germână se numesc Hœmorrheiden, goldene Ader. Acésta bólă a fost studiată încă din timpii cei mai vechĭ, așa o găsim menționată în mai multe scrierĭ ale lui Hippocrate părintele medicinei (œvres complites, trad par Litré. Paris 1844, t. IV., Aphorismes, sect. 3 et. 6).

Hemoroidele sunt o bólă predominantă și lesne se mută din locul ei și se depune pe alte organe ale corpului și produce alte maladii: apare în orĭ-ce timp și la tótă etatea atât bărbătéscă cât și femeiéscă, până chiar și la copilul din fașă, dér mai cu sémă la partea bărbătéscă dintr'o viéță sedentară, adecă aceea, ce este împreunată cu o ocupațiune mai mult șeḑênd. Acéstă bólă este caracterisată printr'o scurgere de sânge pe partea rectală séu anus (șeḑut).

In tinerețe atât la partea bărbătéscă cât și la cea femeéscă este un rest de sânge din sistemul vaselor arterielor, care se întroduce prin părțile cărnóse ale corpului pentru hrănirea lor. Acest sânge este de o colóre roșietică, limpede și curge fórte lesne. Dela etatea însĕ de treiḑecĭ de anĭ, când corpul plécă spre bĕtrânețe, acel sânge scade și restul lui merge în vasele sistemului vinelor din fața corpului.

El este de o colóre negru roșiatic, gros și curge fórte anevoiă prin vasele lui și este fórte aprinḑĕtor de elementul veninului și de alte substanțe, pe care le adună din tóte organele corpului și mai cu deosebire din ale pântecelui, vine pe urmă în organul ficatului, de unde se pornesce în jos în intestinul gros (șeḑut), din care ese din timp în timp un liquid mucos séu sânge gros și arḑĕtor, care se numesce hemoroide séu trânjii.

Cei care au viéță muncitóre și o hrană simplă și cumpĕtată, la care prin sudorile corpului ambele sisteme ale vaselor sângelui sĕ țin într'o egală circulațiă a echilibrului lor de sănĕtate, — simțesc prea puține supĕrărĭ ale trânjilor. Din acésta dér reese, că felul de viețuire și de ocupațiune a omului produce bóla de hemoroide (trânjii).

Hemoroidele sunt mai întâiŭ de două felurĭ, hemoroide interne și externe. Hemoroidele din afară și din lăuntru sunt mai periculóse vieței de cât cele mucóse, fiind-că produc de multe-orĭ curgerĭ de sânge, care nu se pot opri în tot timpul. Timpul deschiderii și a curgerii trânjilor se întêmplă mai din vreme séu mai târḑiu de etatea de trei ḑecĭ de anĭ și este urmată de următórele simptome: greutatea corpului și tragere la somn, durerĭ și amețélă de cap și constipație (încuerea stomacului), o arsură și o durere la capul stomacului, nepoftă de mâncare și sete, durerĭ de mijloc și de șele și junghiurĭ prin pântece cu o mâncărime de corp și cu tusă sécă, eșirea afară cu sânge, care eșire nu este în totdéuna cu sânge, și udul roșu arḑĕtor și drojdios.

Scurgerea de sânge la început vine de două séu trei orĭ în an, mai în urmă însĕ se măresce și vine la două, trei lunĭ odată, până în fine se stabilesce de vine în fiă-care lună odată, care urméză până la bĕtrânețe, când scade și sĕ răresce scurgerea din timp în timp, când se transformă într'o materiă mucósă atuncĭ încetéză de tot.

Acéstă bólă este un produs al

...ul sburà în piață și arseră și acolo două case, frica era mare, îngălmășala și mai mare. Cei păgubițĭ la Probeje, rĕmaseră ér fără adăposturĭ, fără pâne, fără nutreț la vite și fără haine. Focul ăst din urmă i-a rupt de tot!

Nicĭ nu mai cercară acum în cap de iarnă a-șĭ face alte locuințe, ci se așeḑară, care pe unde putură, pe la cei Creștinĭ, ér vitele le ținură cu pae căpĕtate de pomană. Primăvéra, după ce-șĭ făcură ér căsuțe și gardurĭ, erau — după cum se ḑice — ca rĕmașĭ de foc; nicĭ haine, nicĭ bucate, ér vitele câte biată le mai aveau, erau slabe la gardul, ca cele iernate numai cu pae de pomană. Vai de cel ce-i silit a trăi cu bucate și nutreț de pomană!

Omenii se mirau, că de unde a putut veni într'un an două plagĭ așa cumplite pe una și aceeașĭ uliță?

Focul dela Probeje ḑiceau, că s'a iscat din pipa unui nesocotit, ce nu se adeveri, dér de unde s'a iscat al doilea foc? Nimenĭ nu-șĭ putè da séma, că la vre-o 4 case începù focul de-odată.

* * *

Trecură 12 anĭ, satul uità încet cu încetul pagubele cu cele 2 focurĭ, dér cei păgubițĭ le simt până 'n ḑiua de aḑĭ și le vor simți și copii de copiiĭ lor, că-șĭ știrbiră moșiile, ca sĕ se pótă éră pune în rĕnd, cum au fost. Destul că după 12 anĭ se întêmplă că un câne turbat mușcă pe Joji teglariului, un ungur opincar, bărdaș de profesiune, alt-cum lumea-l ține om gata spre orĭ-ce faptă. In scurt timp după mușcătură începù a-l jitrui și pe el turbarea. Alerga de-a lungul satului sbierând: ferițĭ-vĕ de mine, eu sunt turbat, m'a bătut Dumneḑeu, că eu am aprins ulița bogaților în amêndouĕ rêndurile, dér nu din mintea mea ci m'a îndemnat un om, pe care nu-l pot spune, că m'am jurat, că nu l'oiŭ spune.

Lumea se încrucea, când îl auḑia; mulțĭ credeau, cei mai mulțĭ însĕ ḑiceau că aiuréză, vorbesce în lăturĭ, că începe a-l jitruì turbarea.

Primarul îl prinse, îl legă și-l trimise la spitalul comitatului. Satul rĕmase pe gândurĭ: de-i drept, că el a aprins ulița bogaților, óre cine l'a îndemnat și de ce?

*

Era lângă drumul cel mare o casă frumósă acoperită cu șindile, lângă ea șură și grajdurĭ asemenea acoperite cu șindile, lângă ele multă adunătură, fên, pae, otavă și lângă grajd o grămadă mare de gunoi, sĕmn că grajdul e plin de vite, stăpânul casei om cu stare. Acela era Ionu Stiopuțului, om frumos, om de omeniă, gazdă bună curator la biserică și avea numai un copil. Nu avuseră cu suflet de om vorbă legănată, decât cu cumnatu-s'o, cu Ion Oloierul, se certase odată pentru partea din moșiă, ce Oloierul nu voia sĕ o dea surorei sale, ce era măritată după Ionu Stiopuțului. Dér dóră dintr'o céртă, cine-șĭ gândia, că s'a nasce un lucru mai mare? Neamurile se mai și ceртă, și ér se împacă, că ómenii nu-s sfințĭ din cer sĕ nu mai aibă și câte-o pricină, câte-o neînțelegere.

Dela întêmplarea cu focul cel gróznic, care bântuì ulița bogaților în două rêndurĭ Ionu Stiopuțului era tot posomorît, tot îngândurat. Ómenii credeau, că-i bolnav, că nu era Duminecă și sĕrbătóre sĕ nu ducă la biserică prescurĭ, și sĕ nu stee „la darurĭ“. Făcea milostenii cu sĕracii, ajuta cu carul și cu plugul pe cei lipsițĭ, ducea lemne din pădure cu carul lui și cu vitele lui la cei ce nu aveau vite și car și nu lua nicĭ o plată dela nime pentru facerile de bine.

Când auḑi Ionu Stiopuțului că Ioji teglariului a turbat și că striga de-a lungul drumului, că el a aprins ulița bogatilor în amêndouĕ rêndurile, ci nu din mintea lui, ci amăgit de un om, pe care s'a jurat că nu l'a spune în vecĭ, când auḑi că l'au legat și dus în spitalul comitatului, atuncĭ Ionu Stiopuțului sĕ înveseli ca din senin, prinse a juca singur și a horì, dér a hori în mod jalnic:

Vai de mine, ce-am lucrat,
Trebui-mi-ar capul spart
Și sdrobit ca la gândac*)
Ce-am făcut sĕ nu mai fac!

Era nebun! Tot juca câte-un scopot, apoi décă se obosea, se punea pe un scaun și cu cotele pe mésă și cu capul în pumnĭ începe a cânta; dér nnmai cântarea asta o cânta și décă se obosea cu cântatul, se

*) Pe la noi ḑic la șerpe gândac, sciu însĕ și ce e șerpele, dér acest termin îl folosesc numai rar.

vieței sedentare (care duce o viéță mai mult șeḑênd), care se întinde în popor și mai cu deosebire în clasa înaltă din timp în timp mai mult, care se mai înaintéză și din causa artei celei rafinate a bucătăriei, adecă din complicațiunea preparațiunei bucatelor cu tot felul de substanțe iritante pentru stomac (acésta se întêmplă la bucate cât și la beuturĭ), pe care clasa cea de jos, care duce o viéță simplă și muncitóre prin acțiunea continuu mișcătóre a corpului, nu o cunósce.

In resumat însĕ hemoroidele se produc în urma unui anumit mod de viéță séu sunt hereditare (moștenire) de la părinți. Acei, carĭ stau mai mult în cameră și care mâncă tot lucrurĭ alese béu beuturĭ spirtóse făcute cu esențe, sunt fórte mult atinșĭ de acéstă bólă. Țĕranul însĕ, care tot anul sĕ hrănește cu mâncărĭ simple, care nu mâncă carne decât Dumineca și la ḑile marĭ, care asemenea nu bea bere și vinurĭ tarĭ, ci bea numai apă, pe acesta nicĭodată nu îl atinge acéstă bólă.

Hemoroidele sunt o bólă fórte apăsătóre, care la începutul ei, ceea ce duréză mai mulțĭ anĭ, nu este primejdiósă.

Mâncărimea și arsura la acéstă bólă este fórte neplăcută, une-orĭ fórte torturătóre, dér mai torturător este efectul lor asupra spiritului, căcĭ face pe pătimaș nervos și supărat.

Trebue dér ca bolnavul atins de acéstă bólă sĕ se îngrijéscă cu mare băgare de sémă, ca reul sĕ nu se măréscă și sĕ devie mai grav.

Un alt simptom este o mâncărime mare, un fel de usturime séu de ciupélă, care este produsă de circulația neregulată a sângelui. Décă însĕ sunt multe hemoroide, multe nodosităț de acestea pe intestinul gros, atuncĭ ele împedecă și scaunul. De aceea dér bolnavii au de cele mai multe orĭ și constipația (încuetură); la deșertarea scaunului de regulă este tare la început, ér după aceea urméză diarea (eșirea afară prea multă și subțire).

Urmările hemoroidelor se simpt prin aceea, că capul devine greoiŭ și disposiția se schimbă, când iritat, când abătut; bolnavul este descuragiat și violent; în cele mai multe casurĭ hemoroidele pot duce pe om chiar la nebunie, și chiar îl împinge și la sinucidere.

Hemoroidele sunt nisce globulețe pline cu sânge, care apar la esteriorul séu la interiorul corpului, din care curg séu nu curg sânge.

După cum am ḑis mai sus, din când în când la un anumit timp mai des séu mai rar, aceste globulețe se sparg și curge sânge. La spargerea acestor globulețe bolnavul se simte mai ușurat.

Cu cât globulețele apar mai numĕróse și cu cât ele se sparg mai des, cu atât pot deveni mai vătĕmătóre părților ocupate de ele. Din acestea dér nu este rar sĕ se producă la mațul anusului (șeḑutului) fistule și alte bube.

Tratamentul. Tratamentul séu metodul de vindecare al hemoroidelor este fórte vast, de aceea dér noi aicĭ vom căuta a arĕta numai metódele cele mai bune, carĭ au dat resultate satisfăcătóre tuturor medicilor, ce le-au întrebuințat. Afară de medicamentele pure prescrise de sciința Pathologiei interne, noi vom căuta pe cât ne va fi posibil a arăta diferitele medicamente prescrise de medicina poporală séu casnică, carĭ medicamente se pot prepara și în casă în localitățĭ unde nu se află farmacia (spițăria séu potică).

Renumitul doctor *Van Ryn*, arată, că a constatat cu un bun succes în timpul unei practice de 25 de anĭ, că hemoroidele se vindecă radical prin întrebuințarea *oleiului de in próspĕt.* Din acest oleiŭ bolnavul sĕ bea câte 30 grame diminéța și 30 grame séra în curs de cel mult ḑece ḑile, în care timp bolnavul se simte fórte bine. Se recomandă însĕ, ca bolnavii sĕ nu bea beuturĭ alchoolice (adecă spirtóse) și sĕ aibă o mâncare hrănitóre. (Annales de médecine de Rouler, 3-ièm livraison, 1850, et Bulletin général de thérapentique, 15 Juni 1850).

Acest medicament, care este fórte simplu și care costă fórte puțin aduce însĕ un mare serviciu pentru bolnavii de hemoroide. Doctorul Hildebrandt recomandă tartratul de potassă, sub formula următóre: Tartrat de potassă 4 grame, extract de gențiană 1 gram 25 centigrame, și apă de melissa 90 grame. Tóte acestea sĕ se pună într'o sticlă, sĕ se amestece bine, și sĕ se iee câte o lingură diminéța și una séra înainte de culcare. Doctorul Smith recomandă o pomadă (unsóre) fórte bună contra hemoroidelor, a cărei formulă este următórea:

Nuca de galle în praf fin, (gogoșĭ de ristic) și Pulvere de opium din fiă-care câte patru grame. — Unguentul mercurial 8 grame, și Axongia (untură séu grăsime) 30 grame. — Din care se va face o pomadă (unsóre), cu care se va freca în fiăcare diminéță și séră pe anus (șeḑut) și se va introduce chiar și în șeḑut câte-o mică cantitate.

Pentru-că hemoroidele mai în tot-déuna sunt însoțite de constipațiă (încuetură) și spre a se înlesni eșirea afară, care este un bun mijloc pentru curățirea hemoroidelor, se prescrie de regulă în tot-déuna medicamente purgative (care produc eșire afară) și anume următórele pilule séu hapurĭ, a căror formulă este următórea:

(Va urma.)

Prof. Dr. Elefterescu.

ECONOMIA.

Cultura trifoiului roșu.

Astăḑĭ, când numĕrul plugarilor s'a sporit vĕḑênd cu ochii, când aceștia au început a tot rupe din fânațele naturale, cultivându-le cu bucate, când comasările sunt introduse pe cele mai multe locurĭ, în urma cărora vitele trebue sĕ se țină și vara în grajd, când fênul natural și otava se scumpesc din an în an tot mai tare: cultura trifoiului roșu se impune nu numai în economiile mai marĭ, ci chiar și în cele mai micĭ, în câmpurile comasate, ca și în cele necomasate.

Trifoiul roșu și trifoiul alb se cultivă ca și măzărichea pentru nutrețul lor verde séu uscat, ce-l dau animalelor domestice. In economiile mai marĭ, în câmpurile comasate, precum și în apropierea orașelor cultura lor a făcut și până acum progrese (înaintărĭ) îmbucurătóre.

Pământurile cele mai bune pentru cultura trifoiului, sunt cele mai umede și cam văróse de pe la șesurĭ, că în asemenea locurĭ îi priiesce mai bine se póte vedea de acolo, că cel alb cresce și de sine singur, necultivat de mâna omului.

Cerințele de căpetenie, sub carĭ se póte cultiva trifoiul mai cu succes sunt: pământul, sĕmênța și planta umbritóre, cu care se sĕmĕnă.

Ce se ține de pământ, acesta trebue sĕ fiă înainte de a se cultiva trifoiul în el, séu ogor, séu cultivat cu plante de sapă, séu apoi făcut ogor încă de pe tómnă, ca ast-fel locul sĕ fiă cât se póte de bine curățit de buruénă.

Sĕmênța de trifoiŭ se póte sĕmĕna peste vară orĭ și când; în de obște se sĕmĕna primăvara și ea, ca și celelalte sĕmênțe de primăvară.

Sĕmĕnatul se póte face în holdele de tómnă, cosindu-se în asemenea casurĭ după secere cu miriștea dinpreună, séu cu o plantă umbritóre, ca: orz, ovĕs séu altă iérbă spicósă, cu carĭ apoi se cosesce împreună după ce au crescut.

Când trifoiul se sémĕnă în holdele de tómnă, acestea se grapă îndată după sĕmĕnat, séu sémĕnă înaintea unei ploi, când apoi nu mai trebue grăpate, deórece fiind sĕmênța lui tare mĕruntă se astupă și de sine; când însĕ se sémĕnă cu o plantă umbritóre, atuncĭ se sémĕnă și grapă mai întâiŭ aceea, apoi sĕmênța de trifoiŭ, care séu se pune cu mașina în rĕndurĭ, séu se aruncă împrăștiată din mână.

Pe un jugĕr catastral trebue sĕ se sémene cel puțin 15 chilograme de sĕmênță, décă voim ca trifoiul sĕ se facă destul de des și subțire. Unii economĭ, când sémĕnă trifoiul primăvara prin holde purced în modul următor:

Se ia într'o traistă sĕmênță de trifoiŭ amestecată cu năsip de cel mĕrunt, ca sĕ nu alunece din mână într'un loc prea multă, ér într'altul prea puțină și ast-fel se începe sĕmĕnatul mergênd pe o brazdă de loc și venind pe ceealaltă, făcênd tot la trei pașĭ anumite semne prin holdă, ca sĕ se pótă vedea până unde a căḑut sĕmênța.

După ce s'au secerat holdele, trifoiul începe a se desvolta și a cresce tot mai bine, așa că încă în anul prim se póte cosi odată séu de douĕ-orĭ, după cum e pământul și umblă și timpul. In anul al doilea se lasă apoi miriștea respectivă ca trifoiște și se póte cosi de câte trei patru orĭ, după cum umblă și timpul. In anul al treilea, décă n'a perit prea mult trifoiŭ, se mai lasă tot de cósă, éră décă a perit de tot, se ară și se sémĕnă cu o altă sĕmĕnătură de tómnă séu primăvară.

O sĕmênță bună de trifoiŭ trebue sĕ aibă formă ovală (lungărĕță) colóre galbină violetă, sĕ fiă sclipiciósă și fără miros. Un hectolitru din o asemenea sĕmênță trebue sĕ tragă câte 81 până 'n 82 chgr. Din 100 fire de asemenea sĕmênță trebue sĕ încolțéscă 90. Incolțirea la timp priincios, trebue sĕ urmézĕ după 8—10 ḑile.

Esaminarea sĕmênței de trifoiŭ se póte face cu lupa ordinară (glaja măritóre). In timpul din urmă s'a introdus și din partea statului o controlă mai aspră pentru vênḑătorii de asemenea sĕmênțe, trăgêndu-se nisce fiorĭ prin gura sacilor și plumbindu-se capetele acelora.

Scopul esaminărei și controlării sĕmênței de trifoiŭ este, ca aceea sĕ nu se mai pótă vinde în negutătoriă amestecată și falsificată cu *aurelią* și *iniță*, carĭ sunt cei mai marĭ dușmanĭ ai ei. Din causa acésta s'au și aflat, în timpul din urmă, mai

---

'ovia cu pumnii peste cap până tot se vineția.

Muerea plângea, copilul — care amu era holteieș — plângea plângea și vecinii și neamurile și străinii de mila lui. El însĕ cu vorbe blânde îi mângâia sĕ nu plângă, apoi ér prindea a juca și a horì. Se adunase satul ca la comediă la el; prietinii îl luau cu buna; muerea aduse pe popa sĕ-i cetéscă, ba aduse 7 popĭ sĕ-i facă maslu și aduse un fălcer sĕ-i slobóḑă sânge.

Dér tóte fură înzadar, nu făcea la nime nicĭ un rĕu, asculta tot ce-i spuneau prietinii și neamurile și popa și doftorul, dér nu ḑicea nimic, numai plângea înădușit și-șĭ da cu pumnii preste cap. A venit și cumnatu-s'o la el Ion Oloierul, și-a încercat și el sĕ-l iee cu buna, sĕ nu se sdrobéscă... dér el, cum vĕḑù pe cumnatu-s'o prinse a plânge și mai tare, îĭ curgeau lacrĕmile ca bobul pe obraz la vale și ḑise numai atâta: Iartă-mĕ, cumnate, iartă-mĕ și prinde vitele la sania — că era iérna — și mĕ du în oraș la ișpitaiul nebunilor, eu sunt nebun, mi-am pierdut mințile, du-mĕ, dér tu cumnate sĕ mĕ ducĭ în oraș în ișpitaiul nebunilor, că de m'ai stau acì, mĕ tem, că fac mórte de om și-mĭ îngreun sufletul și mai tare.

Toțĭ plângeau de mila lui, nime nu cuteza sĕ ḑică nimic. Toțĭ se mirau că din ce sĕ fi nebunit el așa de-odată, amu iérna, că încă de ar fi véra — ai ḑice că o mâncat mătrăgună, dér amu érna, el, omul cel milostiv, din ce sĕ fi nebunit?

Cumnatu-s'o cu fecioru-s'o prinseră vitele la sania, el luă bonda cea mare de berbece în spate și se puse pe sania și pân' la oraș n'a gremujdat nimic. Acolo, după ce l'au băgat în spital, cel dintâi cuvênt ce l'a scos din gură a fost: domnule doftor, ce face Ioji teglariului dela noi, care a venit mai alaltăerĭ aci ca turbat? Doftorul se uită lung la el și-i rĕspunse: se află mai bine, dér și pe dumniata te-a mușcat dóră cânele cel turbat?

— „Hei!" rĕspunse Ionul Stiopuțului suspinând, de gândeai că i-se rup băerile inimei, „domnule doftor, m'a mușcat și pe mine un câne turbat și mĕ róde și amu, étă de aci — arĕtând inima — étă de aci mĕ róde tot mereu de 12 anĭ, amu trebue sĕ crep.

Și începù a cânta:

Vai de mine, ce-am lucrat,
Trebui-mi ar capul spart
Și sdrobit ca la gândac
Ce-am făcut sĕ nu mai fac!

— „Dér cea-i făcut?" întrebă doftorul.

— „Ce-am făcut? Ce-am făcut eu sĕ nu mai facă nime nicĭ la dușmanul cel de mórte; eu am plătit 4 mierțe de grâu curat la Ioji teglariului și l'am îmbĕtat, și m'am îmbĕtat și eu cu el, și l'am jurat la nime sĕ nu spună".

— „Ce sĕ nu spună? Sĕ nu spună, că v'ațĭ îmbĕtat împreună?" întrebă doftorul, lângă care era și judecătorul.

— „Ba nu, sĕ nu spună la nime, că eu l'am cumpenit de a aprins pe cumnatul în 2 rĕndurĭ dup' olaltă și cu el a ars o uliță de ómenĭ nevinovațĭ. De atuncĭ mĕ tot róde cânele cel turbat de aci (arată la inimă) și mĕ róde — domnule doftor și n'am ce-i face. Scóte-l de acolo, domnule doftor, că-țĭ dau dumitale tot ce am pe mine, și cureaua, în care am 7 zlotĭ bunĭ, și pieptarul și sumanul și bonda și ciorecii țĭĭ dau, domnule doftor... merg acasă numa 'n cămașă și 'n ismene numai scóte cânele cel turbat dela inima mea.

*

A doua ḑi veni vestea 'n sat că peste nópte Ioji teglariului și-a sdrobit capul de cornul cuptorului celui de fier din chilia, unde era închis; ér pe Ionu Stiopuțului l'au găsit în patul lui mort pe spate, cu ochii înholbațĭ, cu limba scósă și cu degetele dela amêndouĕ mânile încleștate în jurul grumazului, se sugrumase.

Ómenii își făceau cruce și ḑiceau: Ferĭ Dómne pe tótă lumea, de ce nu i-ai ferit pe ei; unii din cei păgubițĭ de foc ḑiceau: Dumneḑeu sĕ-i ierte, că și-au ispășit păcatele pe asta lume! Singur Ion Oloierul, când a auḑit de mórtea cea crâncenă a lor, a încruntat din sprâncene și a ḑis:

Dumneḑeu nu bate cu bâta!

I. P. R.

multe sisteme de ciururĭ (triere) pentru alegerea și curățirea ei.

Cel mai bun ciur pentru alegerea și curățirea sĕmênței de trifoiŭ este cel aflat de Thallmayer, cu care se póte curăți pe óră dela 80—100 chgr.; el se póte procura dela firma E. Khüne din Moșony cu prețul de 45—50 fl.

(Va urma.)

P O V E Ț E.

Pantlicĭ de metasă négră, stofă, orĭ cravate se curăță fórte bine cu cafea fierbinte. Mai întâiŭ se sterge stofa cu o cârpă móle, apoi se pune pe masă și se fréc̆ă bine cu un burete muiat în cafea fierbinte și străcurat bine. După-ce stofa s'a uscat încâtva, se întórce și se fréc̆ă pe cealaltă parte.

*

Pentru a spăla năfrămĭ de mătase, așa ca sĕ fiă ca nouĕ, trebue sĕ se radă cartofĭ crudĭ, sĕ se stórcă zama lor și în zama acésta sĕ se spele năframa, însĕ fără săpun și pe urmă trebue încă până e udă călcată.

*

Unt mai vechiu, mai acru, pentru a se face érăși próspĕt, trebue frămêntat în lapte și pe urmă spălat érăși în apa și astfel își redobêndesce érăși gustul cel bun, ca și cum ar fi próspĕt.

*

Cojĭ de cartofĭ uscate în cuptor se pot întrebuința bine pentru a face iute foc. Pui peste aceste cojĭ jăratic mĕrunt și astfel arde focul minunat.

*

Prepararea săpunului. Se stinge într'un vas mai mare (séu căldare) 5 chilograme de var, pe urmă mai pui în acest var stins 10 chilograme sodă calcinată. Se fierb apoi 40 litre de apă și se tórnă acéstă apă clocotindă pe amestecătura de var și de sodă, dér mestecând mereu; se acopere și se lasă sĕ stea astfel până a doua dĭ. Leșia, ce se formézǎ astfel, se tórnă a doua-dĭ frumos într'un vas, ér pe amestecătura, ce a rĕmas, se mai tórnă 32 litre de apă. Leșia întâi o pui la foc și se fierb în ea $7\frac{1}{2}$ chilograme de sĕu. Când vedĭ, că leșia scade, mai tornĭ din leșia de a doua. Adaugĭ la sĕu încă $\frac{1}{4}$ chilogram de sare și după-ce fierbe 6 óre, săpunul e gata.

Caracterul după trăsurile feții.

Ómenii, al căror nas vĕdut din profil, este arcuit, sunt de ordinar spirituali și duc o convensarțiă plăcută.

Cea mai bună combinațiune este după părerea fisionomistului, un nas proeminent și o bărbiă îndrăsnéță.

O frunte rotundă, boltată și străbătută de o încrețitură perpendiculară indică un temperament înțelept și discrețiunea.

Nasurile, carĭ au pe laturile lor sbârciturĭ, carĭ nu dispar nicĭ-odată cu totul, sunt proprii naturelor lacome de a câștiga banĭ repede și în orĭ-ce chip.

O frunte a căreĭ parte superióră se bombézǎ pe când partea inferióră se lasă spre ochĭ este un indiciŭ al slăbiciunei intelectuale.

Cugetul, cercetarea și voința stau în partea superióră a feții, ér în partea inferióră se află sediul activității și al acțiunei.

Fruntea lungă a căreĭ piele netedă nu presintă încrețiturĭ caracteriséză naturele recĭ și egoiste.

Când colțurile gurei închină spre jos, ele indică un bărbat orĭ o femeiă dispreţuitóre și încăpățînată.

Nasul ridicat subt o frunte lată și bombată aparțin persónelor despotice și de caracter urît.

Increțiturile regulate ale frunții, încrețiturile paralele cu sprâncenele se găsesc la ómenĭ fórte inteligențĭ și fórte energicĭ.

Sprâncenile orisontale, pline și regulate sunt un indiciŭ de pricepere, de hotărîre și de capacitate pentru a înțelege și a executa.

Sprâncenile arcuite și proeminente indică facultățĭ marĭ de pricepere avêndu-se în vedere forma și colórea; pictorii cei marĭ au aprópe toțĭ ast-fel de sprâncene.

Nasurile marĭ sunt tot-d'auna însoțite cu trăsăturĭ marĭ sunt de bun séu de rĕu auguriu, ele sunt determinate prin caracteristica lor proprie.

Ómenii de bun simț, delicațĭ și rafinațĭ au pleópele delicate și adumbrind cel puțin partea superióră a ochiuluĭ.

Ochii negrii, strălucitorĭ unițĭ cu o gură decisă și gravă sunt indiciul bunuluĭ gust, al eleganțeĭ. al uneĭ judecățĭ sănĕtóse și adesea orĭ al unuĭ caracter puțin generos.

O fisionomiă, care nu schimbă espresiunea ei în timpul conversației arată orĭ prudență, orĭ stupiditate după celelalte semne caracteristice.

Ochii trebue sĕ fiă la distanță unul de altul esact cât lărgimea unuĭ ochiŭ; o depărtare mai mare indică prostia, o depărtare mai mică, violenia și șiretenia.

(„Am. Progr. Rom.“)

Glume.

Din scólă.

Invĕțătorul: Spune-mĭ Ioane câte-va substantive!

Școlarul: Pisica, șórecele etc.

Inv: Décă s'ar întêmpla sĕ între aicĭ în scólă un șórece, atuncĭ ce aĭ dice tu: că a întrat în școlă un șórece, orĭ un substantiv?

Școl: Eu atuncĭ așĭ dice: că în scolă a întrat un substantiv.

Inv: Și décă l'ar vedé pisica, ce i-ar face substantivuluĭ?

Școl: Pisica vĕdênd substantivul, l'ar mânca.

Inv: Décă stă astfel lucrul, mai avem substantive?

Școl: Nu mai avem.

Inv: Și de ce nu?

Școl: Fiind-că le-a mâncat pisica.

*

Zapisul Țiganului.

Un ursar își vêndu-se ursóica sa altuĭ ursar. Ca sĕ nu aibă în viitor vre-o neplăcere, ei se duc la notar, ca sĕ le facă contractul de vêndare. Notarul prinde condeiu și sĕ apucă de scris. Țiganul cel cu ursóica vêndută, vĕdênd, că notarul se cam gândesce îĭ dice:

— După cum te vĕd, Domnule notar, aĭ sĕ ne țiĭ prea mult cu contractul. Fiind-că noi ne grăbim, te rog scrie contractul după cum țĭ-l voiŭ spune eu.

— Bine, fiă așa! Eu scriu și tu dictéză-mĭ, țigane!

Țiganul încep:

— Eu, Ión Bălănoiu,

Vênd ursóica mea cu numele Mariuța

Dumnialui Stan Cotoi

Amêndoi din satul Stănouța.

A vĕdut'o

A plăcut'o;

A cântat'o,

A jucat'o;

Banĭ a dat

Ursóica a luat.

Și ca sĕ nu mai fiă nicĭ o invălmășélă între noi, trage-i dunga și-i dĭ *sapis*.

Iscălesce acum logofete și-i pune pecetea, apoi haid sĕ-i bem aldămașu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Órele sorții.

Dela miedul nopții și până la 6 óre diminéța este timpul, când viața omului și a animalelor e pusă mai tare la probă. Ómenii greu bolnavĭ mai ales în órele aceste mor, pentru aceea se și socotesc aceste óre, ca cele mai critice. Medicii numesce acest timp „órele sorții“.

*

De când pórtă ómenii lângă numele de botez și nume de familiă?

Popórele din vechime avea numai un nume. Pentru-ca sĕ-i deosebéscă mai de aprópe, membrilor din familiă li-se dedeau mai multe porecle, ca de es. „tînĕrul“ „bĕtrânul“ etc. séu că li-se dedea porecle după numele locuinței orĭ a ținutuluĭ de unde își trăgeau originea. Se mai puneau porecle și după unele fapte vitejescĭ ale lor, ca de esemplu Scipio Africanus. La Romanĭ erau și nume proprii ca de es. Marcus Tullius Cicero, Marcus Iunius Brutus, Marcus Antonius Creticus etc. După lățirea creștinismuluĭ mulțĭ își luau pe lângă numele vocativ (de strigare) încă un alt nume de botez, al vre-unuĭ sfînt, séu al vre-unuĭ ținut, de es. Antoniu de Padue etc. In evul mediu se introduse și conumele séu numele de familiă și se numeau după ținuturĭ, după ocupațiune etc. Mai întâiu se introduse conumele la clasa înaltă și mai târziu la cei-lalțĭ. In Germania conumele au fost introduse la toțĭ locuitorii în suta a 16-a.

*

Porunca împĕratului din Japonia.

Impĕratul Japoniei a dat poruncă, că orĭ-care om din împĕrăția luĭ ar provoca pe cineva la duel, orĭ ar primi un duel, sĕ fiă pedepsit dela 6 lunĭ până la 2 anĭ închisóre. Décă ministrul unguresc de honvedĭ Fejervary ar trăi în Japonia, ar trebui acum sĕ stea în închisóre, ér nu pe băncile ministeriale. In închisóre ar trebui sĕ fiă și la noi locul unuĭ ministru, care umblă cu duele.

*

Cea mai mică biserică din lume.

Biserica cea mai mică din lume este fără îndoélă biserica „St. Lorenz“ de pe insula Wight. Biserica acésta este lungă de 6 metri, largă de $3\frac{2}{3}$ metri și înaltă de $2\frac{4}{10}$ metri.

Călendarul sĕptĕmanei.

MARTIE. are 31 dile. GERMĔNAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	24 † Sfintele Pascĭ	5 † Pascĭ
Lunĭ	25 † Sf. P. Bunavest.	6 † Pascĭ Celest
Marțĭ	26 Archc. Gavril	7 Herman
Mer.	27 Cuv. M. Matrona	8 Adalbert
Joi	28 C. Ștefan f. de m.	9 Maria Clem.
Vin.	29 Păr. Marcu	10 Ezeckiel
Sâm.	30 C. p. Ión d. Scărar	11 Leone pp.

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 29 Martie de 14687 capete, la 30 Martie au întrat —.— capete și au eșit 262, rĕmânênd la 31 Martie un numĕr de 14,425 capete.

Se notéză marfa: unguréscă veche grea dela —.— cr. până la —.— cr marfă unguréscă tineră grea dela —.— cr. până la —.— cr., de mijloc dela 47.— cr. până la 48.— cr. ușóră dela 45.— cr. până la 46.— cr.

Marfă țĕrănéscă grea dela —.— până la —.— cr. de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. ușóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Marfă sêrbéscă, grea dela —.— cr. până la —.— cr. Transito, mijlociă grea dela —.— cr. până la —.— cr. transito ușóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 3 Aprilie. st. n. 1896

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	Valuta austr. cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	5	50
„	Grâu mijlociu . .	5	30
„	Grâu mai slab . .	4	80
„	Grâu mestecat . .	3	30
„	Sĕcară frumósă . .	3	70
„	Sĕcară mijlociă . .	3	30
„	Orz frumos . . .	2	90
„	Orz mijlociu . . .	2	70
„	Ovĕs frumos . . .	2	40
„	Ovĕs mijlociu . .	—	—
„	Cucuruz	3	20
„	Mălaiu	5	—
„	Mazăre	6	—
„	Linte	8	—
„	Fasole	6	—
„	Sĕmênță de in . .	7	30
„	Sĕmênță de cânepă	5	20
„	Cartofĭ	—	75
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită . .	—	41
„	Carnea de porc . .	—	48
„	Carnea de berbece .	—	—
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt	21	—
„	Sĕu de vită topit .	32	—

Bursa de Bucuresci

din 1 Aprilie n. 1896.

Valorĭ	Dobênda	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	100 —
Renta amortisabilă	5%	„ „	98 —
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	99.3/4
„ „ din 1893	5%	„ „	99.3/4
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	94 1/2
„ „ (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	85 3/4
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	86.—
„ „ (Imp. de 274 m. 1890	4%	„ „	86. —
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	86.1/4
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	86.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	101 7/8
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	286. —
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.--Iul.	96 3/4
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	— —
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	97 1/4
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	91.5/8
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	100.1/2
„ „ „ „	5%	„ „	88 1/4
„ „ „ Iașĭ .	5%	„ „	81 3/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	1542.
Banca agricolă	500	150 v.	195.-
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	412. —
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	424. -
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	325 - -
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	214. -
Soc. Rom. de Hârtie ult. --	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	100. -
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	„ „	—.—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 „	100	„ „	—.—
Societ. p. const. de Tramways	200	„ „	—.—
20 francĭ aur			20 07

S C O M P T U R Ĭ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4 1/2%
Casa de Depunerĭ	5 1/2	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	5%	Elveția	3 1/2%

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.—
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	123.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96.75
Imprum. ung. cu premii	160.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	141.—
Renta de hârtie austr.	101.10
Renta de argint austr.	101.20
Renta de aur austr.	122.10
Losurĭ din 860	147.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	981 —

Napoleondorĭ.	9.53½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.77½
London vista	120.35
Paris vista	47.72½
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.30
Note italiene.	43.50

Cursul pieței Brașov.

Din 4 April 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.42	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	127½	Vênd.	1.28
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	10.90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul losurilor private

din 31 Martie 1896

	cump.	vinde.
Basilica . . .	6.90	7.40
Credit	202.—	203 —
Clary 40 fl. m. c. . .	58.50	59.50
Navig. pe Dunăre . .	139.—	143.—
Insbruck	28.—	29.—
Krakau	26.25	27.—
Laibach	21.75	22.75
Buda	62.—	63.25
Palffy	60.50	61.25
Crucea roșie austr. .	18.30	19.—
dto ung. . .	10.75	11.25
dto ital. . .	11.75	12.50
Rudolf	24.50	26.—
Salm	69.25	70.25
Salzburg	27.—	28. -
St. Genois . . .	71.50	72.50
Stanislau	43.—	45.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	147.—	151.—
dto 4% 50 .	70.—	74.—
Waldstein . . .	61.—	63.—
Sèrbescĭ 3% . . .	34.—	35.—
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	123.75	124.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 1 Aprilie n. 1896.

Sěminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Grâu Bănăţenesc	80	6.95	7.05
Grâu dela Tisa	80	7.—	7.10
Grâu de Pesta	80	6.95	7.05
Grâu de Alba-regala	80	6.95	7.05
Grâu de Bácska	80	7.05	7.15
Grâu ung. de nord	80	.—	.—

Sěminţe vechĭ orĭ nouě	soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sěcară		70—72	6.30	6.35
Orz	nutreţ	60—62	4.70	4.90
Orz	de vinars	62.64	5.15	5.80
Orz	de bere	64.66	—.—	—.—
Ověs		39.41	6.25	6.60
Cucuruz	bănăţ.	75	.—	.—
Cucuruz	altù soin	78	.—	.—
Cucuruz	„	—	.—	.—
Hirișcă	„	—	—.—	—.—

Preţul pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	31.—	37.—
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănăţênă	—.—	—.—
„	roșiă	28.—	30.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	54.—	54.50
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	44.—	44.50
„	afumată	—.—	—.—
Sěu		—.	—.—
Prunĕ	din Bosnia în buţĭ	12.75	13.—
„	din Serbia în sacĭ	10.75	11.—
Lictar	slavon nou	16.—	16.50
„	bănăţenesc	14.50	15.—
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	unguresci		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
„	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Nr. 158—1896.

Publicare de licitaţiune.

In 12 Aprilie st. n. a. c. la 9 óre a. m. se va ţinea în cancelaria subscrisului Comitet (strada urezului Nr. 6) **licitaţiune minuendă** pentru **clădirea unei școle elementare cu 2 clase** și superedificate în comuna **Ohaba**, comitatul Făgărașiului.

Acésta se aduce la cunoscinţa publică cu adausul, că fiă-care licitante e obligat a depune 5% în banĭ gata séu în hârtii garantate de stat a sumei de esclamare **6196 fl. v. a.**

Oferte în scris, provĕdute cu vadiu se primesc până la începerea licitaţiunei.

Planul, preliminariul și condiţiunile specialĭ de clădire se pot vedea în amintita cancelariă dela 8—12 óre a. m. și dela 3—6 óre p. m.

Sibiiu, în 1 Aprilie 1896.

Comitetul administrativ de fondul școlar al foștilor grăniţerĭ din regimentul român 1.

951,2—2

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.